

# TÁC ĐỘNG CỦA ĐỘ MỞ THƯƠNG MẠI VÀ FDI ĐẾN BẤT BÌNH ĐẲNG THU NHẬP TẠI CÁC QUỐC GIA ĐÔNG NAM Á

Impact of trade openness and FDI on income inequality  
in Southeast Asian nations

LÊ THỊ HỒNG MINH  
HUỖNH THỊ CẨM HÀ  
HOÀNG THỊ PHƯƠNG ANH

**N**ghiên cứu này xem xét mối quan hệ phi tuyến của đầu tư trực tiếp nước ngoài và độ mở thương mại tới bất bình đẳng thu nhập bằng cách sử dụng dữ liệu của 11 quốc gia khu vực Đông Nam Á trong giai đoạn 2006 - 2022. Kết quả cho thấy, thương mại và đầu tư trực tiếp nước ngoài có tác động đáng kể đến bất bình đẳng thu nhập, tuy nhiên ảnh hưởng phi tuyến thông qua đường cong chữ U ngược vẫn đúng với hàm ý của các lý thuyết về thương mại quốc tế. Bên cạnh đó, nghiên cứu cũng kiểm tra tác động điều tiết của giáo dục đến mối quan hệ giữa đầu tư trực tiếp nước ngoài và độ mở thương mại đến bất bình đẳng thu nhập, thông qua việc thêm biến tỷ lệ đi học tiểu học tương tác với các biến độc lập và nhận thấy, giáo dục là một trong những yếu tố quan trọng góp phần gia tăng bất bình đẳng thu nhập giữa các cá thể trong một quốc gia.

**Từ khóa:** phát triển bền vững, đầu tư trực tiếp nước ngoài, độ mở thương mại, bất bình đẳng thu nhập, Đông Nam Á.

**T**his article examines the non-linear effect of foreign direct investment and trade openness on income inequality in panel data of eleven Southeast Asian countries from 2006 to 2022. The results reveal that trade openness and FDI significantly affect income inequality. However, an inverted U-shaped curve holds for trade as an implication of international trade theories. Besides, we also investigate the moderate impact of education on the effect of foreign direct investment and trade openness on income inequality by using interaction variables between the primary school enrolment rate variable and the other variables. The results reveal that education is one of the critical factors contributing to increasing income inequality among individuals in a country.

**Keywords:** sustainable development, FDI, trade openness, income inequality, Southeast Asia.

## 1. Giới thiệu

Hội nhập kinh tế quốc tế là xu thế được các quốc gia Đông Nam Á, một khu vực kinh tế phát triển năng động, hướng đến trong chiến lược phát triển kinh tế trong suốt các thập kỷ vừa qua. Bên cạnh đó, các

quốc gia Đông Nam Á cũng nỗ lực hướng đến các mục tiêu phát triển bền vững (SDG)

Lê Thị Hồng Minh, TS.; Huỳnh Thị Cẩm Hà, TS.;  
Hoàng Thị Phương Anh, ThS., Trường Kinh doanh,  
Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh